

стратегически важной отрасли – сельского хозяйства, что будет свидетельствовать о соответствии сформированных кредитных отношений экономическим интересам всех субъектов (кредиторов, заемщиков и государства).

Ключевые слова: аутсорсинг, банковское кредитование, кредитные риски, кредитные отношения, механизм банковского кредитования, кредитная политика.

Рис. 1. Лит. 2.

Інформація про автора

ВДОВЕНКО Лариса Олександрівна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів та кредиту, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail)

VDOVENKO Larysa - Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of Finance and Credit Department, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, Sonyachna Str. 3, e-mail)

ВДОВЕНКО Лариса Александровна - доктор экономических наук, доцент, профессор кафедры финансов и кредита, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail)

Стаття надійшла до редакції 20 січня 2016 року

УДК: [336.717.061(477):336.76](043.3)

**АНАЛІЗ БАНКІВСЬКОГО
КРЕДИТУВАННЯ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ ©**

О.Л. ЛАВРИК
кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри фінансів та
кредиту,
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна
(м. Харків)

У сучасних умовах розвитку економіки ключовим елементом у процесі перерозподілу капіталу залишається банківське кредитування. Воно виступає невід'ємною складовою розвитку економічних відносин та передбачає збереження рівноваги між наявними у суспільстві тимчасово вільними коштами та обсягами ресурсів.

Банківське кредитування здійснює найсуттєвіший вплив на динаміку ВВП, обсяги реалізованих товарів та послуг, індекси споживчих цін, курс національної валюти, тощо. У порівнянні із впливом, що здійснюють інші суб'єкти фінансового посередництва, аніж банківські установи, банківське кредитування суттєво переважає за всіма аспектами.

Удосконалення механізмів банківського кредитування та його постійний розвиток залишається одним із основних шляхів виходу України із кризового стану.

Метою наведеної статті є удосконалення методичного забезпечення фінансового посередництва в Україні, яке обумовило розробку механізмів банківського кредитування.

Вирішення поставлених задач здійснюється за допомогою методів оцінки та аналізу ризиків і ефективності фінансування, оцінки фінансово-економічних показників діяльності, моделі оптимальної структури кредитного портфеля, статистичних методів.

Виходячи з того, що рівень ВВП України значною мірою залежить від обсягів банківського кредитування, у статті вирішено актуальну науково-прикладну задачу обґрунтування релевантних факторів впливу на динаміку банківського кредитування. Протягом 2006–2008 рр. ринок банківських кредитів був найменш концентрованим, тоді як починаючи з 2010 р. спостерігається збільшення концентрації на користь ПАТ КБ "Приватбанк" та ВАТ "Державний ощадний банк України".

Ключові слова: банківські установи, кредитні портфелі банків, інвестиції, фінансові посередники, фінансове посередництво, банківське кредитування.

Табл. 2. Рис. 2 Літ. 10.

Постановка проблеми. Останніми роками в різних країнах світу відбувається універсалізація фінансового посередництва, що проявляється, зокрема, в активізації співпраці між банками, страховими компаніями та інвестиційними фондами, а також у появі гібридних форм ФП, які створюють конкуренцію традиційному банківському кредитуванню (БК). В той же час, враховуючи банкоцентричність фінансового ринку України (активи банків складають понад 87 % сукупних активів фінансових посередників) та відсутність налагодженої інфраструктури фондового ринку, саме банки мають стати ініціаторами та провайдерами нових фінансових механізмів інвестиційного забезпечення вітчизняної економіки. Це формує передумови для набуття БК нових ознак сучасного універсального фінансового посередництва, стійкого до динамічних трансформацій економічного середовища.

При написанні статті було виявлено, що саме банківське кредитування здійснює найсуттєвіший вплив на динаміку ВВП, обсяги реалізованих товарів та послуг, індекси споживчих цін, курс національної валюти тощо. У порівнянні із впливом, що здійснюють інші суб'єкти фінансового посередництва, аніж банківські установи, банківське кредитування суттєво переважає за всіма аспектами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Обговорення проблематики сучасного стану банківського кредитування є значною та багатогранною з позиції її дослідження багатьма як українськими, так і зарубіжними науковцями. Теоретико-методологічне підґрунтя розвитку фінансового посередництва та банківського кредитування закладене у працях науковців, серед яких: О. Болдирев [1], В.Глуценко, О.Дзюблук [2], Я. Молохова [5], Г. Музиченко [6], Р. Павленко [7], Л. Примостка [8], І. Сало [10], О. Криклій [10]. Але при наявності значних результатів

та наукових розробок пропонується власні авторські позиції стосовно бачення сучасного розвитку банківського кредитування як основи діяльності фінансового посередництва в Україні.

Формулювання цілей статті. Метою статті є удосконалення методичного забезпечення фінансового посередництва в Україні, яке обумовило розробку механізмів банківського кредитування.

Завданням статті є дослідження питань розвитку банківського кредитування на сучасному етапі діяльності фінансового ринку в країні, які на сьогоднішній день особливо актуальні. Так само в дослідженні проведено порівняльний аналіз різних положень, який дозволяє структурувати загальне наукове уявлення про банківське кредитування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Характерними ознаками сучасної фінансової системи України є її стрімкий розвиток, постійна нестабільність, високоризикованість та надмірна залежність від глобальних соціально-економічних тенденцій. Прискорення процесів трансформації та транснаціоналізації економічних систем підвищує значення ринку банківських послуг як важливої складової глобальної економіки, що забезпечує функціонування та розширене відтворення національних та світової господарських систем [2]. Банківські продукти можуть слугувати рушійним важелем взаємодії цих систем, створювати сприятливі умови для розвитку національних економік, а також відігравати ключове значення для соціально-економічного розвитку країни.

Домінантна роль банків пояснюється масштабами їх діяльності та місцем банківської системи в економіці держави, яка в Україні характеризується банкоцентричним типом фінансової системи, що створює підґрунтя для визначення ступеня економічного розвитку країни шляхом аналізу саме результатів функціонування банківської системи, стабільність якої свідчить про забезпечення інтересів економічних суб'єктів щодо перерозподілу економічних ресурсів належним чином [5].

Дослідження банківських продуктів українських банків виявило певну специфіку та односторонність їх побудови, тобто при формуванні ринку пропозиції банківських послуг майже усі банки діють на основі своїх банківських концепцій [7], а саме акцентують свою діяльність на залученні коштів клієнтів у формі депозитів з їх подальшим розміщенням у вигляді надання кредитів. Зважаючи на той факт, що наприкінці 2013 року частка наданих кредитів в загальних активах банків складала більше 71,3 %, сміливо можна висувати гіпотезу про те, що саме надання банками кредитів та опосередковане інвестування національної економіки здійснює найсуттєвіший вплив на соціально-економічний розвиток країни.

Збільшення обсягів виробництва знімає соціально-економічну напругу і, навпаки, зниження обсягів веде до посилення напруги, що супроводжується труднощами з реалізацією створеного продукту, погіршенням фінансового становища підприємств, що значною мірою зумовлює неплатежі, породжує негативні явища у грошово-товарних відносинах [10] та має суттєвий вплив на соціально-економічні показники.

Фаза економічного підйому в Україні за результатами 2008 року змінилася на стадію глибокого спаду, зумовлену світовою кризою ліквідності. Результатом кризових процесів стало стрімке зниження цін на товарних ринках та ринках

активів, а також переорієнтація інвесторів до консервативної системи управління ризиком, що зумовило дефіцит ліквідності на міжнародних фінансових ринках та, відповідно, стало бар'єром на шляху розвитку глобального фінансового посередництва, що супроводжувалося нестабільністю тенденцій у зовнішньоекономічних відносинах [6].

Однак попри активізацію позитивних відновлювальних процесів у деяких державах вже наприкінці 2009 року для України цей період залишався досить нестабільним, що вилилося у скорочення ВВП країни майже на 14 %. Відтік зовнішніх інвестицій, помітна девальвація національної грошової одиниці, суттєве скорочення платоспроможного попиту населення обумовили необхідність значного зниження негативного сальдо торговельного балансу (з 14,4 млрд дол. в 2008 році до 2,0 млрд дол. у 2009 році). Попри зростання негативного сальдо доходів, зумовленого коливанням процентних виплат за інвестиціями, а також скорочення позитивного сальдо трансфертів у зв'язку зі зниженням переказів з інших держав, стан сальдо поточного рахунку відповідав тенденціям зовнішньоторговельного балансу, тобто відбулося скорочення негативного сальдо зовнішньої торгівлі до 1,8 млрд дол. США, або до 1,5 % від ВВП [9].

Вирішення всіх цих проблем потребує вливання капіталу та збільшення обсягів банківського кредитування в національну економіку, що, безумовно, сприятиме збільшенню соціально-економічних показників країни.

Визначення впливу банківського кредитування на економіку країни можливе при аналізі його взаємодії із ВВП, обсягами реалізації товарів та послуг, індексом споживчих цін, індексом цін виробників та курсом національної валюти. Умовно ці показники можна поділити на дві групи (рис. 1):

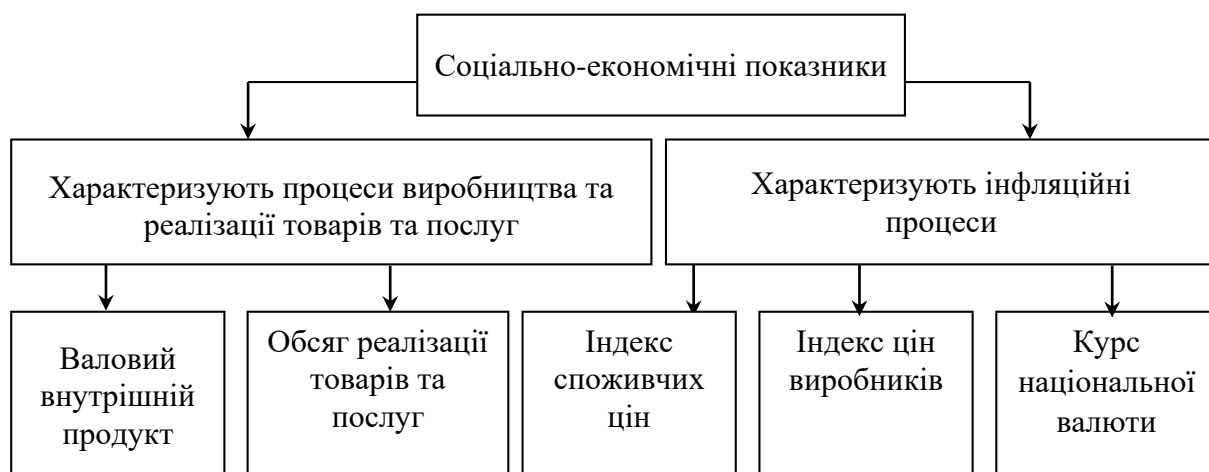

Рис.1. Система основних соціально-економічних показників країни

Пропонуємо розглянути взаємозв'язок розміру наданих банками кредитів із номінальним розміром ВВП України поквартально за період з 2006 по 2014 рік (рис. 2).

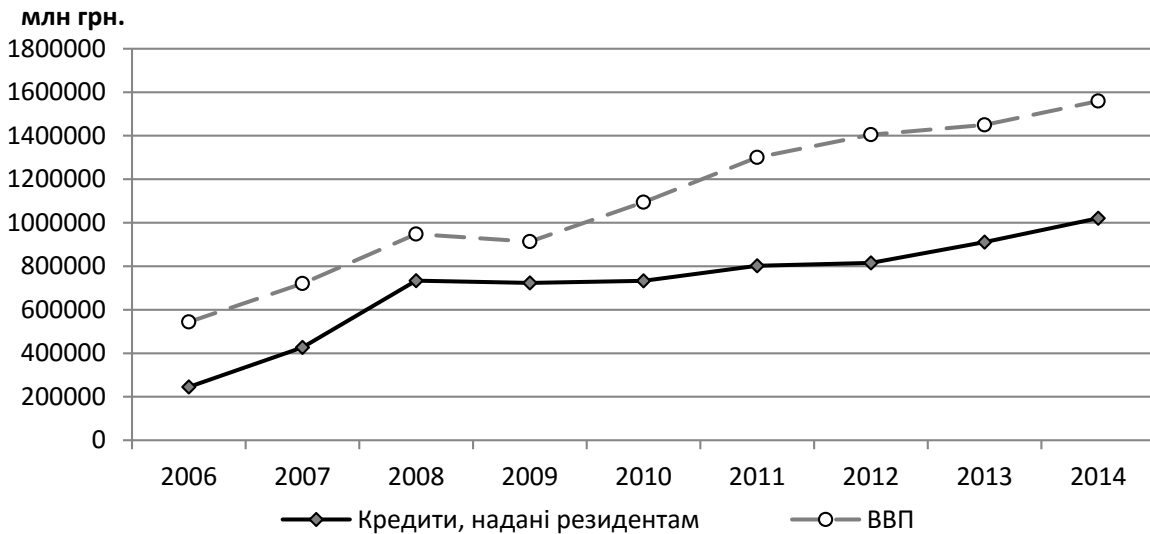

Рис. 2. Динаміка обсягів наданих банками кредитів резидентам та ВВП в Україні за період 2006–2014 рр. (побудовано за даними [3, 4])

Аналізуючи графік можна дійти висновку, що динаміка обсягів наданих банками кредитів в національну економіку мала фактично лінійний зв'язок із розміром номінального ВВП лише до IV кварталу 2008 року, тобто до настання економічної кризи.

Починаючи із січня 2009 року суттєвого збільшення розміру наданих кредитів не спостерігалось, хоча ВВП країни продовжував змінюватись з такою самою динамікою, як і в докризові періоди. Таку особливість у поведінці цих показників можна пояснити з фундаментальної точки зору. Так, у докризовому періоді динаміка обсягів кредитування була циклічною, і так само, як розміри ВВП, залежала від пори року, тобто мала сезонний характер (табл. 1). З 2009 року, у період кризового апогею, динаміка банківського кредитування змінилась з огляду на багато факторів, у першу чергу фінансових.

Криза ліквідності спричинила паніку серед вкладників і за короткий період зумовила відтік з банківських рахунків коштів клієнтів, насамперед фізичних осіб. Так, лише за один тиждень, з 6 по 12 жовтня 2008 року, населення України вилучило з депозитних рахунків близько 6,2 млрд грн., що склало 2,5 % загального обсягу вкладів фізичних осіб.

Такий обсяг вилучених коштів не міг не похитнути стабільність банківської системи. У період з жовтня по грудень 2008 року кошти населення на депозитах у національній валюті зменшились на 19 млрд грн. у національній валюті, що складало 15 %, та на 2 млрд грн. – в іноземній, що відповідно склало 13 %, а збільшення обсягів депозитів населення наприкінці грудня 2008 року до 217,8 млрд грн. пов'язано винятково зі стрімким падінням курсу гривні та перерахуванням усіх валютних депозитів у гривневі еквіваленти [1].

Динаміка розміру ВВП не може змінити циклічності через свою природу. Класично поквартальні обсяги ВВП мають наступні характеристики: суттєве зниження показника – у I та II кварталах року із подальшим підйомом у III та IV кварталах (табл. 1).

Таблиця 1.

Динаміка обсягів кредитування резидентів банками України та ВВП у розрізі кварталних даних протягом 2006–2014 рр. (складено за даними [3, 4])

Рік	Квартал	Обсяг кредитів, наданих резидентам, на кінець періоду, млн грн.	Приріст кредитного портфеля за період, млн грн.	ВВП, млн грн.	Приріст ВВП до відповідного періоду попереднього року, %
2006	I кв.	157 799	15 352	105 423	–
	II кв.	179 739	21 940	124 116	–
	III кв.	209 693	29 953	150 434	–
	IV кв.	245 230	35 538	164 180	–
2007	I кв.	273 068	27 838	139 444	32,27
	II кв.	315 693	42 625	166 869	34,45
	III кв.	367 161	51 468	199 535	32,64
	IV кв.	426 867	59 706	214 883	30,88
2008	I кв.	481 037	54 170	187 717	34,62
	II кв.	518 091	37 054	233 700	40,05
	III кв.	565 927	47 837	275 777	38,21
	IV кв.	734 022	168 094	250 862	16,74
2009	I кв.	716 545	-17 477	189 028	0,70
	II кв.	715 815	-730	214 103	-8,39
	III кв.	729 456	13 641	250 306	-9,24
	IV кв.	723 295	-6 161	259 908	3,61
2010	I кв.	703 105	-20 190	219 428	16,08
	II кв.	703 545	440	260 150	21,51
	III кв.	728 625	25 080	304 709	21,73
	IV кв.	732 823	4 198	310 320	19,40
2011	I кв.	752 057	19 234	258 591	17,85
	II кв.	773 692	21 636	310 277	19,27
	III кв.	801 628	27 936	368 488	20,93
	IV кв.	801 809	181	362 635	16,86
2012	I кв.	799 232	-2 577	292 324	13,04
	II кв.	802 302	3 070	346 005	11,51
	III кв.	810 462	8 159	387 109	5,05
	IV кв.	815 142	4 681	379 231	4,58
2013	I кв.	826 596	11 454	302 121	3,35
	II кв.	837 761	11 165	351 482	1,58
	III кв.	864 304	26 543	393 026	1,53
	IV кв.	910 782	46 478	402 777	6,21
2014	I кв.	1 001 547	90 765	315 535	4,44
	II кв.	981 675	-19 872	372 770	6,06
	III кв.	991 833	10 158	428 163	8,94
	IV кв.	1 020 667	28 834	443 091	10,01

Для більш глибокого розуміння щільності взаємозв'язку між обсягами банківського кредитування та розмірами ВВП необхідно розрахувати коефіцієнти кореляції між цими показниками. Коефіцієнт кореляції вказує й на залежність одного фактора від іншого і, таким чином, частково вказує на ступінь ризику зменшення розміру ВВП країни при зменшенні обсягів банківського кредитування.

Коефіцієнт кореляції показує щільність залежності між двома рядами динаміки і може бути розрахований за формулою (1):

$$\rho_{X,Y} = \frac{cov(X, Y)}{\sigma_X \cdot \sigma_Y} \quad (1)$$

де σ_X, σ_Y – стандартні відхилення значень обсягів кредитування та розміру номінального ВВП поквартально відповідно;

X, Y – відповідні значення обсягів банківського кредитування та розмірів номінального ВВП.

Коваріація змінних X та Y представлена залежністю (2):

$$cov(X, Y) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y}) \quad (2)$$

Стандартне відхилення показує, на скільки широкий розрив між значеннями конкретного спостереження та середнім значенням ряду і обчислюється за формулою (3):

$$\sigma_P = \sqrt{\frac{1}{n-1} * \sum_{i=1}^n (P_i - \bar{P})^2} \quad (3)$$

де P – значення X або Y відповідно.

Найчастіше в процесі аналізу використовують показник β (бета). Для розмірів ВВП β розраховується як відношення коваріації розмірів номінального ВВП та обсягів банківського кредитування до дисперсії обсягів банківського кредитування (4):

$$\beta = \frac{cov(X, Y)}{\sigma_X^2} \quad (4)$$

де $cov(X, Y)$ – коваріація номінального ВВП Y та обсягів банківського кредитування X ;

σ_X^2 – дисперсія обсягів банківського кредитування.

За економічним змістом β -коефіцієнт показує, на скільки відсотків зміниться значення розміру номінального ВВП при зміні обсягів банківського кредитування на 1 % [8].

Після проведення обчислень показників взаємозв'язку та впливу банківського кредитування на номінальні обсяги ВВП за формулами (1)–(4) було отримано відповідні результати (табл. 2).

Таблиця 2.

**Показники взаємозв'язку між обсягами банківського кредитування та
номінальними розмірами ВВП України за період 2006–2014 рр.
(розраховано автором)**

№ з/п	Показник	Значення
1.	Кореляція між ВВП та обсягами кредитування	0,873094751
2.	Коваріація між ВВП та обсягами кредитування	17453,6
3.	Стандартне відхилення в динамічному ряді ВВП	87,86678
4.	Стандартне відхилення в динамічному ряді наданих кредитів	234,2007
5.	Дисперсія в динамічному ряді наданих кредитів	54849,95
6.	β -коефіцієнт	0,318206

Основними показниками, необхідними для здійснення фундаментального аналізу, є кореляція та показник β . Значення кореляції 0,8731 свідчить про те, що більш ніж у 87 % випадків зміна обсягів банківського кредитування призводить до відповідних змін у розмірах ВВП, а вже характер цих змін можна оцінити за допомогою показника β , який, судячи з табл. 2, свідчить про те, що при зміні обсягів банківського кредитування на 1 % розміри номінального ВВП змінюються більше ніж на 0,3 %.

Такі показники свідчать про наявність помірного впливу обсягів наданих банками кредитів в економіку країни на розміри номінального ВВП.

Також треба провести аналогічне дослідження і для інших країн світу. Перш за все вважаємо за доцільне проаналізувати залежність обсягів ВВП від темпів банківського кредитування у країнах з низьким рівнем доходу.

Висновки. Виходячи з того, що рівень ВВП України значною мірою залежить від обсягів банківського кредитування, у статті вирішено актуальну науково-прикладну задачу обґрунтування релевантних факторів впливу на динаміку банківського кредитування. Протягом 2006–2008 рр. ринок банківських кредитів був найменш концентрованим, тоді як починаючи з 2010 р. спостерігається збільшення концентрації на користь ПАТ КБ "Приватбанк" та ПАТ "Державний ощадний банк України". Дослідження структури кредитних портфелів банків на початок 2014 р. дозволило виділити певну спеціалізацію банків, зокрема: промисловість була пріоритетним напрямком БК для ПАТ "Державний ощадний банк України" (55,44 %), ПАТ "Державний експортно-імпорتنний банк України" (39,5 %), ПАТ КБ "Промінвестбанк" (40,34 %); торгівля – для ПАТ КБ "Приватбанк" (58,36 %), кредитування фізичних осіб – для ПАТ КБ "Укрсоцбанк" (51,49 %), ПАТ "УкрСиббанк" (47,1 %), ПАТ КБ "Надра" (49,09 %), ПАТ КБ "ОТП Банк" (36,7 %), ПАТ КБ "Райффайзен Банк Аваль" (30,0 %).

Проведення поліноміального аналізу динаміки банківського кредитування в банках свідчить, що у кризовий період значний вплив на неї мали зовнішні фактори (динаміка ВВП, інфляція, валютний курс тощо), тоді як у посткризовий – внутрішні

(продуктовий ряд, лояльність клієнтів, підтримка акціонерів тощо). Комплексний поліноміальний аналіз за 2006–2014 рр. покаже, що сьогодні на розвиток банківського кредитування по системі в цілому визначальний вплив мають зовнішні фактори, а внутрішні фактори є визначальними лише для ПАТ КБ "Приватбанк", ПАТ КБ "Промінвестбанк" та ПАТ "Державний ощадний банк України".

Однією з ключових передумов ефективного розвитку банківського кредитування є високий рівень якості кредитних портфелів банків. На жаль, в Україні суттєве зростання частки проблемних кредитів в 2013–2014 рр. з 7,7 до 16,8 % призвело до банкрутства багатьох банків. Саме тому треба вирішувати завдання прогнозування частки проблемних кредитів у портфелі банку шляхом удосконалення мультиплікативної експоненціальної моделі за рахунок додаткового врахування синергетичного ефекту дії релевантних факторів. Додаткове врахування синергетичного ефекту дає змогу суттєво підвищити точність прогнозування частки проблемних кредитів банку за рахунок ретроспективної екстраполяції та врахування напрацьованих у банку механізмів по роботі з проблемними кредитами.

Список використаних джерел

1. Болдирев О.О. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України / О. О. Болдирев // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічна наука. – 2011. – № 4 (58). – С. 327–329.
2. Дзюблюк О. Ринок банківських послуг: теоретичні аспекти організації і стратегія розвитку в Україні / О. Дзюблюк // Банківська справа. – 2006. – № 5–6. – С. 23–35.
3. Матеріали інформаційного сайту Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
4. Матеріали офіційного сайту Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.
5. Молохова Я.О. Фінансові посередники як індикатори соціально-економічного розвитку України / Я. О. Молохова // Економічні науки. Серія: Облік і фінанси : збірник наукових праць. – 2012. – № 9(33). – Ч. 2. – С. 431–436.
6. Музиченко Г.Г. Трансформація фінансового ринку України в посткризовий період / Г.Г. Музиченко // Проблемы и перспективы развития сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ : сборник научных трудов. – 2011. – Том 2. – С. 517–522.
7. Павленко Р.В. Сучасні банківські продукти як чинники соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс] / Р. В. Павленко // ПВНЗ "Буковинський університет" : збірник наукових праць "Економічні науки". – 2011. – № 7. – Режим доступу : <http://bukuniver.edu.ua/Applications/zbirnik/n7/index.htm>.
8. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку : навч. посіб. / Л.О. Примостка. – К. : КНЕУ. – 2002. – 320 с.
9. Про іпотеку : закон України від 05 червня 2003 р. № 898–IV / Вісник Верховної Ради. – 2003. – № 38.
10. Сало І.В. Фінансовий менеджмент банку : навчальний посібник / І.В. Сало, О.А. Криклій. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – 314 с.

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Boldyryev O.O. Suchasni tendentsiyi rozvytku bankivs'koyi systemy Ukrayiny / O. O. Boldyryev // Visnyk ZhDTU. Seriya: Ekonomichna nauka. – 2011. – # 4 (58). – S. 327–329.
2. Dzyublyuk O. Rynok bankivs'kykh posluh: teoretychni aspekty orhanizatsiyi i stratehiya rozvytku v Ukrayini / O. Dzyublyuk // Bankivs'ka sprava. – 2006. – # 5–6. – S. 23–35.
3. Materialy informatsiynoho saytu Natsional'noho banku Ukrayiny [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.bank.gov.ua>.
4. Materialy ofitsiynoho saytu Derzhavnoho komitetu statystyky Ukrayiny [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://ukrstat.gov.ua>.
5. Molokhova Ya. O. Finansovi poserednyky yak indykatory sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku Ukrayiny / Ya. O. Molokhova // Ekonomichni nauky. Seriya: Oblik i finansy : zbirnyk naukovykh prats'. – 2012. – # 9(33). – Ch. 2. – S. 431–436.
6. Muzychenko H. H. Transformatsiya finansovoho rynku Ukrayiny v postkryzovyy period / H. H. Muzychenko // Problemy y perspektyvy razvytyya sotrudnychestva mezhdru stranamy Yuho-Vostochnoy Evropy v ramkakh Chernomorskoho ekonomycheskoho sotrudnychestva y HUAM : sbornyk nauchnykh trudov. – 2011. – Tom 2. – S. 517–522.
7. Pavlenko R. V. Suchasni bankivs'ki produkty yak chynnyky sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku Ukrayiny [Elektronnyy resurs] / R. V. Pavlenko // PVNZ "Bukovyns'kyy universytet" : zbirnyk naukovykh prats' "Ekonomichni nauky". – 2011. №7. Rezhymdostupu : <http://bukuniver.edu.ua/Applications/zbirnik/n7/index.htm>.
8. Prymostka L. O. Finansovyy menedzhment banku : navch. posib. / L. O. Prymostka. – K. : KNEU. – 2002. – 320 s.
9. Pro ipoteku : zakon Ukrayiny vid 05 chervnya 2003 r. # 898–IV / Visnyk Verkhovnoyi Rady. – 2003. – # 38.
10. Salo I. V. Finansovyy menedzhment banku : navchal'nyy posibnyk / I. V. Salo, O. A. Krykliy. – Sumy : VTD "Universytet's'ka knyha", 2007. – 314 s.

ANNOTATION

ANALYSIS OF BANK CREDITING IN THE CURRENT CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF ECONOMY OF UKRAINE

LAVRYK Oleksandr, Candidate of Economic Sciences, senior researcher of Credit and Finance Department, Kharkiv National University named after V. Karazin (Kharkov)

In the current conditions of the development of economy bank crediting is the key element in capital redistribution. It is an integral part of the development of economic relations and provides a balance between the existing in a society temporarily free funds and resources volumes. Bank crediting carries a significant impact on the dynamics of GDP, the volume of goods and services, consumer price indices, exchange rate and so on. In comparison to the influence carried out by other entities of financial intermediation, except banks, bank crediting substantially prevails in all aspects.

Improvement of mechanisms of the bank crediting and its permanent development remains one of the basic ways for Ukraine to exit from the crisis state.

The objective of this article is improvement of the methodical provision of financial intermediation in Ukraine, which stipulated the development of bank crediting mechanisms.

The tasks are solved by estimation and analysis methods of risks and financing efficiency, the estimation of financial and economic performance, the model of optimal credit portfolio structure, statistical methods.

Based on the fact that GDP of Ukraine largely depends on the volume of bank crediting, the article solves the actual scientific and applied problem of substantiation of the relevant factors of influence on the dynamics of bank crediting. During 2006-2008, the market of bank loans was the least concentrated, while starting from 2010 there is an increase of concentration in favor of PJSC CB "PrivatBank" and the OJSC "State Savings Bank of Ukraine".

Keywords: banking institution, bank credit portfolio, investment, financial intermediaries, financial intermediation, bank crediting.

Tabl. 2. Figure 2. Lit. 10.

АННОТАЦИЯ АНАЛИЗ БАНКОВСКОГО КРЕДИТОВАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

*ЛАВРИК Александр Леонидович, кандидат экономических наук,
старший преподаватель кафедры финансы и кредит
Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина
(г. Харьков)*

В современных условиях развития экономики ключевым элементом в процессе перераспределения капитала остается банковское кредитование. Оно выступает неотъемлемой составляющей развития экономических отношений и предусматривает сохранение равновесия между имеющимися в обществе временно свободными средствами и объёмами ресурсов.

Банковское кредитование осуществляет значительное влияние на динамику ВВП, объемы реализованных товаров и услуг, индексы потребительских цен, курс национальной валюты и прочее. По сравнению с влиянием, осуществляемым другими субъектами финансового посредничества, кроме банковских учреждений, банковское кредитование существенно превосходит по всем аспектам.

Совершенствование механизмов банковского кредитования и его постоянное развитие остается одним из основных путей выхода Украины из кризисного состояния.

Целью данной статьи является совершенствование методического обеспечения финансового посредничества в Украине, которое обусловило разработку механизмов банковского кредитования.

Решение поставленных задач осуществляется с помощью методов оценки и анализа рисков и эффективности финансирования, оценки финансово-экономических показателей деятельности, модели оптимальной структуры кредитного портфеля, статистических методов.

Исходя из того, что уровень ВВП Украины в значительной степени зависит от объемов банковского кредитования, в статье решено актуальную научно-прикладную задачу обоснования релевантных факторов влияния на динамику банковского кредитования. В течение 2006-2008 годов рынок банковских кредитов был менее концентрированным, тогда как начиная с 2010 года наблюдается увеличение концентрации в пользу ЧАО КБ «Приватбанк» и ОАО «Государственный сберегательный банк Украины».

Ключевые слова: банковские учреждения, кредитные портфели банков, инвестиции, финансовые посредники, финансовое посредничество, банковское кредитование.

Табл. 2. Рис. 2. Лит. 10.

Інформація про автора

ЛАВРИК Олександр Леонідович – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри фінансів та кредиту, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (61002, м. Харків, вул. Мירוносицька 1, e-mail: filosof_555@online.ua)

LAVRYK Oleksandr – Candidate of Economic Sciences, senior researcher of Credit and Finance Department, Kharkiv National University named after V. Karazin (61002 Kharkiv, 1 Myronosytska str. e-mail: filosof_555@online.ua)

ЛАВРИК Александр Леонидович – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры финансы и кредит, Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина (61002, г. Харьков, ул. Мירוносицькая 1, e-mail: filosof_555@online.ua)

Стаття надійшла до редакції 20 січня 2016 року

